

Til Norges Bank

26.06.2024

Tilrådning om å avslutte observasjonen av Supermax Corp Bhd

Sammendrag

I februar 2022 anbefalte Etikkrådet å utelukke det malaysiske selskapet Supermax Corp Bhd grunnet uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til brudd på menneskerettighetene. I juni samme år besluttet Norges Bank å sette selskapet til observasjon.

Ved utgangen av 2023 hadde fondet en beholdning på 25 000 NOK i selskapet.

Supermax produserer gummi- og latekshansker. Etikkrådets tilrådning var basert på rapporter om svært dårlige bo- og arbeidsforhold til migrantarbeidere ved selskapets produksjonsanlegg i Malaysia.

I løpet av observasjonsperioden har Supermax rapportert at det har gjennomført en rekke tiltak for å bedre forholdene for migrantarbeiderne. Videre opphevet amerikanske myndigheter importrestriksjonene for Supermax' produkter i september 2023 fordi de forholdene som hadde ført til at selskapet ble svartelistet på grunn av risikoen for tvangsarbeid, var rettet opp.

Opphevelsen av importrestriksjonene for selskapets produkter til USA sammen med selskapets egen rapportering om tiltak som er gjennomført, kan tyde på at forholdene for arbeiderne ved Supermax produksjonsanlegg er forbedret og at risikoen for medvirkning til menneskerettighetsbrudd ikke lenger er uakseptabel.

Etikkrådet anbefaler at observasjonen av Supermax avsluttes.

Innhold

1	Innledning	1
	1.1 Hva rådet har tatt stilling til	1
2	Bakgrunn	1
3	Etikkrådets observasjon	2
4	Informasjon fra selskapet	3
5	Etikkrådets vurdering	3
6	Tilrådning	4

1 Innledning

I juni 2022 offentliggjorde Norges Bank sin beslutning om å sette selskapet Supermax Corp Bhd¹ under observasjon i en periode på to år grunnet uakseptabel risiko for at selskapet medvirket til alvorlige brudd på menneskerettighetene. Beslutningen var basert på en anbefaling fra Etikkrådet om å utelukke selskapet. Tilrådingen gjaldt bo- og arbeidsforholdene til migrantarbeiderne ved selskapets produksjonsanlegg i Malaysia.

Norges Bank mente at selskapets annonserte tiltak for å forbedre bo- og arbeidsforhold for migrantarbeidere ga usikkerhet om utviklingen framover i tid. Observasjonsperioden på to år ville gi Etikkrådet mulighet til å følge opp om tiltakene i tilstrekkelig grad reduserte faren for normbrudd.

Supermax produserer gummi- og latekshansker. Selskapet har tre datterselskaper og 12 produksjonsanlegg i Malaysia. Supermax har nærmere 1600 ansatte hvorav snaut 1400 er fremmedarbeidere.²

Ved utgangen av 2023 eide SPU aksjer i selskapet for 25 000 NOK. Supermax er notert på Bursa Malaysia.

1.1 Hva rådet har tatt stilling til

I henhold til retningslinjene for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 5 (7) kan Etikkrådet på bakgrunn av ny informasjon anbefale Norges Bank at beslutninger om observasjon eller utelukkelse oppheves.³

2 Bakgrunn

Etikkrådets tilråding var basert på offentlig tilgjengelig informasjon om svært dårlige bo- og arbeidsforhold for selskapets ansatte. På grunn av pandemien, var det ikke mulig for rådet å gjøre egne undersøkelser av arbeidsforholdene.

¹ Issuer ID: 145641

² Supermax Annual Report 2023, <http://www.supermax.com.my/html/filedownload.aspx?file=1-%20ANNUAL%20REPORT%202023%20.PDF>

³ Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland, <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2014-12-18-1793>

Anklagene mot selskapet var omfattende og omhandlet blant annet svært lange arbeidsdager, et omfattende system av straff og bøter, begrensninger i arbeidernes bevegelsesfrihet, konfiskering av identitetspapirer og bankkort, gjeldsslaveri og dårlige boforhold. Fram til 2021 skal arbeiderne selv ha betalt høye rekrutteringsavgifter. I 2021 kunngjorde amerikanske *Customs and Border Protection* (CBP) et forbud mot import av varer fra Supermax og selskapets datterselskaper til USA. CBP hadde etterforsket selskapet og hadde identifisert 10 av 11 av ILOs indikatorer for tvangsarbeid. Også Canada stoppet importen fra selskapet. Supermax avviste lenge disse normbruddene.

Rådet la vekt på at behandlingen av arbeiderne kunne grense til tvangsarbeid og at arbeiderne var i en sårbar situasjon. Rådet la også vekt på at Supermax ikke bidro med informasjon i saken. Selv om selskapet satte i verk flere tiltak for å bedre forholdene for arbeiderne, var det en utfordring at Supermax ikke publiserte eller delte informasjon om den faktiske implementeringen av tiltakene. Når selskapet ikke kommuniserte med rådet, ble det vanskelig å vurdere om selskapet i praksis hadde fått på plass et system som var egnet til å avdekke, forhindre og rette opp alvorlige normbrudd. Mot denne bakgrunnen konkluderte rådet med at risikoen for at selskapet fortsatt ville medvirke til menneskerettighetsbrudd var uakseptabel.

3 Etikkrådets observasjon

Etikkrådet har i denne saken ikke gjennomført egne undersøkelser av selskapets praksis eller arbeidsforholdene ved selskapets fabrikker. Rådet merker seg at CBP i september 2023 opphevet importrestriksjonene for Supermax' produkter "*due to successful remediation of forced labor indicators in the company's supply chain.*"⁴

Supermax rapporterer også mer utførlig om tiltak som selskapet har gjennomført for å bedre forholdene for arbeiderne. Selskapet opplyser at det har utbetalt totalt 26,22 millioner RM i kompensasjon til arbeidere som hadde betalt avgifter og andre kostnader i forbindelse med rekrutteringen. Supermax har også gjennom pressemeldinger oppfordret migrantarbeidere som tidligere har vært ansatt i selskapet, til å søke om slik kompensasjon. Videre har selskapet etablert "*Workers' Committees*" for å fasilitere kommunikasjon og forbedre

⁴ U.S. Customs and Border Protection, CBP modifies Withhold Release Order against Supermax Corporation Bhd. and its subsidiaries, 19.9.2023, <https://www.cbp.gov/newsroom/national-media-release/cbp-modifies-withhold-release-order-against-supermax-corporation>

relasjonene mellom ansatte og ledelse. Komiteen består av arbeidere fra ulike nasjonaliteter inkludert *“outsourced workers”*.⁵

Ifølge selskapet får migrantarbeidere nå tilbud om fast ansettelse, og selskapet har etablert en klagemekanisme som administreres av en uavhengig tredjepart *«to ensure a transparent and confidential mechanism for reporting and addressing concerns.»* Supermax rapporterer også om at boenhetene er blitt utbedret til internasjonal standard.⁶ I august 2022 fikk selskapet gjennomført en *“forced labor audit”* mot ILO indikatorene for tvangsarbeid, hvor det ifølge Supermax ikke ble funnet noen avvik.

Supermax opplyser at selskapet *“adhere to both local and international standards, including Malaysian labour laws, the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, and the International Labour Organization’s (“ILO”) 11 Indicators of Forced Labour. These frameworks serve as guiding principles in our commitment to promoting and protecting the rights of our workers.”*⁷

Rådet er ikke kjent med at det er reist nye anklager om dårlige arbeidsforhold mot selskapet.

4 Informasjon fra selskapet

Etikkrådet har kontaktet Supermax for å få mer informasjon om hvordan selskapet arbeider for å forhindre brudd på arbeidstakerrettigheter, men selskapet har ikke svart. Selskapet har heller ikke kommentert på et utkast til tilråding om å avslutte observasjonen.

5 Etikkrådets vurdering

Etikkrådet har i denne saken lagt vekt på amerikanske myndigheters opphevelse av importrestriksjonene for selskapets produkter. Videre har rådet merket seg Supermax' rapportering som viser at selskapet har gjennomført mange tiltak for å bedre forholdene for migrantarbeiderne. Dette kan tyde på at forholdene for arbeiderne ved Supermax' produksjonsanlegg er blitt forbedret, slik at risikoen

⁵ Supermax Annual Report 2023,
http://www.supermax.com.my/html/annual_reports.aspx

⁶ Supermax CEO morning Brief: Supermax completes refurbishment of Workers' accomodation, 3.6.2022,
http://www.supermax.com.my/html/latest_news_details.aspx?ID=1062&Type=News

⁷ Supermax Annual Report 2023, s. 44.

for at selskapet medvirker til grove eller systematiske menneskerettighetsbrudd ikke lenger er uakseptabel.

6 Tilrådning

Etikkrådet anbefaler at observasjonen av Supermax Corp Bhd avsluttes.

Svein Richard
Brandtzæg
Leder

Siv Helen Rygh
Torstensen

Cecilie
Hellestveit

Vigdis
Vandvik

Egil Matsen